

SZERKESZTŐI HÍRDA

Belmagyar-utca 47-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt. 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Magylenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Köziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATÁS:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy cztentimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Politikai erkölcselenség.

Azt már nem is kell bizonyítani, hogy a Magyarországon divó politikai rendszer alapja az erkölcselenség. Már a politikai értelemben vett erkölcselenséget értjük e kifejezés alatt.

Főképen a közkormányzat politikai rendszere szenved e sorvasztó és veszedelmes betegségben.

Embereket lejáratni, a kik pedig közvetlenül szolgálják a közügyeket egy rendszer mellett sem lehet könnyebben, mint a nálunk divó politikai rendszer alkalmazásával.

A mig az érdek parancsolja — addig megtűrjük az önálló gondolkodásu közéleti férfiakat, de mihelyt az érdek másképp kívánja — akkor a legszemérméletlenebb cinizizmussal esnek neki az érdekes embereknek, s teszik el őket láb alól.

Ez a veszedelmes rendszer szülte meg legutóbb azt, hogy a m. kir. Csarának tehát a legfőbb törvénykezési testületnek egyik európai hírű kitűnőse kénytelen volt megválni magas bírói állásától csak azért, mert az igazságügyi kormány nem óhajt érdekek útján bárkit is előkelőbb állásokba juttatni, hanem a mint az érdekek és az egyéni önzés diktálja.

Megürült ugyanis nem régen a legfőbb bíróság másodelnöki széke.

A politikai közvélemény és a bírói körök egyértelmű nyilatkozatai szerint erre az állásra érdemei és képességeinél fogva legtöbb jogcíme Csemegi Károlynak, a magyar büntető törvény megalkotójának volt.

A kuria másodelnökségére tehát a pártatlan közvélemény egyenesen Csemeghit jelölte ki mint, legfőbb s tán egyedül jogosult férfiut.

É. mi történt?

Csemegi Károly lemondott közhivatali magas állásáról és — felvette magát a budapesti ügyvédi kamara névjegyzékébe.

A kuriai tanácselnökből tehát egyszerű ügyvéd lett, a ki ezentul más téren ugyan, de megmarad a jog és igazságszolgáltatásban.

Szilágyi Dező pedig kizárólag Csemeghi iránt személyes ellenszenvéből kifolyólag kinevezette a másodelnöki állásra — még pedig példátlan gyorsasággal — kebel barátját Czorda Bódogot, a volt államtitkárt.

Azután pedig neki fogott s a félhivatalos újságok hasábjain úgy elrágalmaztatja Magyarországot első jogászát, mintha épen csak ő volna az, a ki semmi jogot sem formálhatna ahhoz, hogy Magyarország legfelsőbb bírói testületében helyet foglalhasson.

Eddig úgy tudtuk, hogy a Magyar büntető törvénykönyv egy minden oldalról kiválóan ismert törvényalkotás. Most pedig neki áll Szilágyi Dező — a ki csak félrendszerbályokat csinál, de a törvényt alkotni nem tud — s egyik félhivatalos és fizetett újság hasábjain egyenesen azt mondhatja ki, hogy Csemeghi munkája egy hitvány és semmit érő kompiliáció s annak alkotója arra sem alkalmas, hogy Szilágyi Dezőnek — a nagynak — a sarul kötelekeit megoldja.

Igy szolgálja Szilágyi Dező a magyar jogszolgáltatás ügyét, hogy piszkos rágalmakat szórjon az ország első jogászára — csak azért, mert a kegyelmes urnak nem tetszik a Csemeghi arca és az — önálló gondolkodása, no meg a magánán nagyobb tehetsége.

Azt hisszük ennyi is elég annak illusztrálására, hogy Szilágyi mily kevéssé válogatos az eszközökben, és hogy az általa meghonosított politikai rend szerkezetében buján tenyészik a — politikai erkölcselenség.

Politikai hírek.

A helyzet Magyarországon. A „Pressa” péntek esti lapjában a következőket írja: A magyarországi politikai helyzet megítélésénél különösen jellemző az a teljes apátia, a mely a polgári házasságról szóló törvényjavaslat bejelentése óta beállott. Schlauch püspök memorandumának közzététele hatás nélkül maradt s ugyanaz fog megtörténni a törvényjavaslat benyújtásánál is. A pártok és a frakciók érdekei vannak a felszínen. Csáky gr. közoktatásiügyi miniszter közelálló vizsgálata, a melynek következtében Andrassy Gyula gr. vagy Berceviczy államtitkárnak kapnak még helyet a kombinációknak és ambícióknak oly tömeges nyilvánulására adtak alkalmat, hogy Wekerle miniszterelnök kénytelen volt a szerdai pártgyűlésen energikus nyilatkozattal ezek ellen fellépni.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. november 18.

Könyvismertetés

Kossuth Lajos iratai.

(IV-ik kötet.)

I.

A csodálat és honfi bánat sajátos vegyülékével forgatom e lapokat.

A világirodalomban pártatlanul áll, hogy 90 évet meghaladott agg korban valaki ily remek elemzést bíjon készíteni.

És a férfit a ki írta, Magyarország legnagyobb fiát, csaknem félszázad óta, mint a sziklához láncolt Prometheuszt emésztí az égő honzerem és a kiolthatatlan honvágy.

Lángelméjének gondolatit, miután itthon hazáját nem szolgálhatja, könyveibe írta le, „hogy vigasztalja és bátorítsa” a most élő magyart s kitartó küzdelemre ösztönözze hazájának jövője érdekében.

Höskötönyi ir, az új egyesült Olaszország megalakulásáról: miként lett a szerte-tagolt rabzolgából erős független nemzet, csupán népének összetartása és akarata által. Tükör ez: nézz belé édes magyar nemzetem! Példa ez köved!

A kinpadra feszített szerencsétlen Lengyelország utolsó erőfeszítését 1863-iki felkelése történetét írja meg; de lemondá két-szerebes helyett így vigasztal:

„Nemzetet, mely annyi időn át, annyi balszerencse közt úgy fenn tudta tartani a haza kultuszát; nemzetet, mely úgy ellen tudott állani: úgy a rettegéseknek, mint a csábításoknak; nemzetet, mely annyiszor

Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt Kun Miklós alelnök elnöklése alatt csütörtökön értekezletet tartott, melyen a kereskedelmiügyi költségvetést Endrey Gyula ismertette. Papp Elek, Pázmándy Dénes, Kolozsvári Kiss István, Vörös János, Kun Miklós és Tóth Ernő felszólalásai után az értekezlet egyhangulag kimondta, hogy a kereskedelmi tárca költségvetését általánosságban sem fogadja el. A párt álláspontját a képviselőházban Endrey Gyula, Pázmándy Dénes, Vörös János és Kolozsvári Kis István fogják kifejteni. A honvédelmi tárca tárgyalását az értekezlet a folyó hó 21-ik napjára összehívott értekezletre halasztotta el.

Kivételes törvények. Mint Bécsből írják a kivételes törvények tárgyalására kiküldött bizottság közvetlenül a rajhsrát összeülése után kezd meg újabb tanácskozásait. Késztet sem szennved, hogy a javaslatokat most már keresztülmennek; határozattal beszélnek azonban a hirt, hogy a kivételes állapotot legközelebb megszüntetik.

A horvát ellenzék programja. A horvát tartománygyűlés két ellenzéki pártja között, mint Zágrábról telegrafálják, sikerült a kompromisszum megkötése. A szövetség valóságos védő- és dacszövetség. Ezt a jellegét különösen a pont tünteti föl, mely a szövözött pártoknak egyenesen megtiltja, hogy a kormánnyal vagy bizalmi férfival tárgyalásokba bocsátkozzék. A kompromisszum a következő pontok alapján történt: Mind a két párt közösen működik a horvát állami és természetesen jog realizálásán. A két párt valamennyi horvát tartomány egyesítésére és függetlenségére, a parlamenti és szabadvlyi intézményeknek Horvátországba való behozatalára, a horvát, a horvát nyelvnek a közélet minden ágában való kizárólagos használatára törek. Elhatározták, hogy eme pontozatok sikerének érdekében egyetlen együtt működnek az ország és a monarchia más pártjaival is. Az egyesző keresztülvitelése végrehajtó-bizottságot választottak.

A T. Ház.

Budapest, nov. 17.

A mai ülésen a földmívelésügyi költségvetés részletes tárgyalását folytatták.

A lőtenyésztő intézetek tételénél az idén Kun Miklós hozta szóba azt a kérdést, melyről tavaly Lits Gyula beszélt, hogy ugyanis az állami méneseknél magyar kőzegeket alkalmazzanak. Gróf Bethlen András földmívelési miniszter kijelentette, hogy sem a honvédelmi, sem a hadügyi miniszterek nem görditenek elvi nehézségeket a kívánt megoldási mód útjába, de azért a méneseknél alkalmazandó legénység helyhez-kötés szempontjából még több nehézséget kell legyőzni. Van azonban kitalás arra, hogy ezek a nehézségek hamarosan le lesznek

győzhetőek s akkor az ellenzék óhaja teljesülni fog.

A tételt e kifejtés után változatlanul elfogadták.

A meteorológiai intézet tételénél Heckenast György azt ajánlotta, hogy a tervezett állami obszervatóriumot a komárommegyei Ógyallán állítsák fel, a hól erre a célra Konkolyi Miklós ingyen hajlandó átengedni egy már befásított alkalmas telket.

A tételt, mely meg sem volt támadva, elfogadták.

A gazdasági oktatás tételénél Reitter János, a miniszter tegnap tett ígérete után, hogy mezőgazdasági főiskolát szándékozik felállítani, azt a kérdést intézte a miniszterhez, hogy nem tartaná-e czélszerűnek addig is, míg pénzügyeink az új főiskolának felállítását lehetővé teszik, a magyarországi Gazdasági Akadémia két évfolyamát egygyel kibővíteni s így módot nyujtana arra, hogy az Akadémia a felsőbb gazdasági oktatás magasabb kívánalmainak is eleget tehessen?

Sporzon Ernő megköszönte a miniszternek, hogy kerületében falkolát és gyűmölcsötelepet létesített.

Egy hang: Hja, a protekció!

Sporzon Ernő: Igenis protekció, de a kerület érdekében. Figyelmestette azonban a minisztert, hogy a nagy költséggel létesített gyűmölcsötelepet vesély fenyegeti, mert a legnagyobb munka idején nem tudnak munkásokat kapni. Szükséges volna tehát, néhány munkásnak állandó alkalmazása.

Mérey Lajos több jóakaratot és határozottabb támogatást sürgetett a gazdasági egyesületek számára.

Hedry Lőrincz a felsőbb gazdasági oktatás mai rendszerét különösen abból a szempontból ítélte el, hogy az nem fektet kellő súlyt a gyakorlati ismeretekre, pedig tisztán elméleti képzettséggel egyetlen gazda sem boldogulhat.

Ezután Miklós Ödön államtitkár szólt fel. Miudenekelőtt konstataulta, hogy a földmívelési kormány a gazdasági oktatás reformja érdekében kérdőpontokat intézett a gazdasági intézetekhez s már ezekből a kérdőpontokból is kitesztik, hogy a kormány a tanidő kiterjesztését és a tanári kar szaporítását maga is szükségesnek tartja.

A mi a sürgetett földmívelő iskolákat illeti, ő azokat csak ott tartja felállítandóknak, a hol a helyi gazdasági érdekek elengedhetetlenül szükségessé teszik. A gazdasági tanárok fizetésének végleges szabályozásával a kormány éppen az oktatás reformja miatt késik, mert nem akarja a reform megvalósítása előtt kezeit megkötöni.

Herman Ottó helyeselte, hogy a tanári fizetés szabályozása az oktatás reformjának keretében történjék.

A vitát ezután bezárták s még csak a miniszter válaszlát röviden a felszólalásokra, kijelentve, hogy a gazdasági egyesületek irányában a legnagyobb jó akaratot viseltek, azután pedig a tételt változatlanul elfogadták.

A különböző gazdasági ágak tételénél Sima Ferencz arra kérte a minisztert, hogy támogassa a csongrádi Gazdasági Egyesületet, melynek vagyonát elcsikkasztották. Gróf Bethlen András miniszter kijelentette, hogy maga is súlyt fektet annak az egyesületnek fölségítésére és a támogatásával nem fog késni; a tételt tehát változatlanul elfogadták.

Az országos közgazdasági alap tételénél Mérey Lajos kérdést intézett az alap kezelése tárgyában, melyre Miklós Ödön adta meg a felvilágosítást.

A tételt elfogadták.

Az állattenyésztés tételénél megint vita fejlődött ki. Asbóth János ismét sürgette az olcsóbb marhasót, s azokról a hátrányokról beszélt, melyek az ázsio folytonos emelkedéséből a kis gazdáknak hátrálnak.

A kincstári birtokok tételénél Várady Károly csak azt javasolta, hogy a földölő nép, a vadkanok pusztításai miatt szenvedett károktól tulkevés kárpótlást kap. Fegyverengedélyt kellene nekik adni, hogy védekezhessenek. Gróf Bethlen András azt felelte, hogy a fegyverengedély adása nem volna helyes mód, mert ez engedélyt kérőknek legalább a fele olyan volna, aki vadkanra csúzó és — fácskát talál.

A tételt változatlanul fogadták el.

A halászat tételénél Herman Ottó az idén is felszólalt. Megemlékezett arról a kecskeméti halastóról, mely csak a volt földmívelési miniszter jelentésében létezett, de mikor ő egyszer meg akarta tekinteni, a halastóról még Horváth Ádám sem tudott, pedig ez kecskeméti. — Ezt a dolgot már egyszer felpanaszolta a Házban, s minthogy a kecskemétiét azóta a körösiek azzal bosszantották, hogy hát mi is a hal ára Kecskeméten, végre megátak a bosszantást és deputációt küldtek hozzá, hogy adjon nekik tanácsot a haltenyésztésre. Ekkor ő azt kérdezte a kecskemétiéktől: — Van-e az urnak vizik? — A deputáció sőtörőve válaszolt: — Ha vizitk volna nem jönnének szurhoz jó tanácsért.

A Ház nevetett és Herman Ottó ezután komolyan felpanaszolta, hogy a halászat érdekében mily kevés történi.

Gróf Bethlen András tulszigorunak mondotta ezt a kritikát. Elismerte, hogy a haltenyésztés fontosságát a gazdák még nem látták be eléggé és hogy ebben a tekintetben a gazdasági szükséglet még föl kell rázni közönyéből, de másrészt utalt arra, hogy a haltenyésztés emelésére már eddig is sok történt s a halászlai feltételek éppen ezen a téren jelentékeny szolgáltatokat tettek.

A tételt Herman Ottó rövid válasza után változatlanul elfogadták.

A falkokszera ellen való védekezés tételénél Atzél Péter elismerte, hogy a miniszterben meg van a jóakarát a védekezés erősebb megindítására, de a jóakarát daczára sem tudja kieszközölni, hogy a védekezésre olyan befektetéseket tegyenek, a

által, hogy rosszallom hazám elidegeníthetlen jogainak elakuvását, az által, hogy thrtetlebb hűséggel ragaszkodom nemzetem állami függetlenségéhez, mint a nemzet maga, talán csak még sem váltam arra érdemtelenné, hogy magyar polgárnak születvén, mint magyar polgár hallhassak meg.

„És miért nem engedtetik meg nekem mint ilyennek meghalni?”

„Meg lett mondva: azért, mert én nem régebben megjutottam 25 év óta sokszor ismételt azon nyilatkozatomat, hogy én „Ferencz József osztrák császár, magyar király alattvalójának magamat soha egy percig sem ismertem el s el sem ismerem. Már pedig (mondák) Magyarország monarchikus állam lévén, a ki Magyarország polgára, az egyzersmind a koronás királynak alattvalója: e két fogalmat nem lehet egymástól elválasztani.”

Annak az egészen külön jellegű két fogalomnak összezavarása egy oly új elmélet, melyet ekkorig sem a jogtudomány, sem a világtörténelem nem ismert.

Ha én, mint született magyar állampolgár, valamely polgárjog, vagy functio gyakorlatát venném igénybe, s nekem azt mondanák: nem tehetem, ha csak az országlo hatalmat el nem ismerem — ezt érteném, mindig is értem, azért nem tértem vissza a hazába azóta, hogy annak kapui a számtüzötteknek is nyitva állanak; azért nem fogadtam el a képviselői mandatumot, melylyel Vác, Pécs, Kaposvár, Szenté, Ó-Kanizsa, Hódmező-Vásárhely, Czegléd egymásután megtiszteltének. — Hanem azt mondan, hogy ilyen vagy olyan uralkodásnak el nem ismerése, leu

„Kivánom — írja Kossuth a bevezetésben — hogy az előfizetők méltó neheztelését a késedelemért enyhítse az, hogy ha tuloká kellett várniok a jelen kötet megjelenésére, — a következő két kötetre, akár húzódik még keserves életem, akár nem: sokáig nem kellend várniok. Mert a késedelem alatt; egy kötet helyett jóformán három irtam meg, igen kevés kiegészítés s anyagi rendbeszedés híján készen van.

„A 49-iki magyar emigráció politikai viszonyainak megismerttetése képszén-irataim fő feladatát, — a jelen IV-ik kötetben az eszmétársulás által sugallott elméletek kisértésében, az emigráció olaszországi viszonyainak politikai előzményeit adom. Az V-ik kötetben, nézetemnek Magyarország aktuális közjogi helyzete fölől megismerttetése mellett: az emigráció helyzetének az 1863-iki lengyel forradalom kitöréséig s Európa akkori viszonyainak vázolatával foglalkozok. A VI-ik kötetben a 63-diki lengyel forradalom fölőli tanulmányomat adom.

„Multakról beszélek: és a muló, mult. Hanem közte s a késlekedve közeledő jövő közt a röppenő jelenen keresztül kapcsolat van: a történelem megkérdelhetetlen logikájának kapcsolata.

„E kapcsolat befolyásának lelkekre tulajdonítsa az olvasó, hogy nem szorítkozom a multak előadójának szerepére, hanem le-leírv a multnak egy-egy mozzanatát s a hozzá csatolt emlékezeteket, az eszmétársulat által agyamban felköltött gondolatoknak is kifejezést adok, állapotok és kérdések fölől, melyek a multakból szállottak át a jelenre, hogy felettük a jövő határozzon.

minőt borászatunk megérdemelte. Kimutatta hogy azok a kedvezmények, melyekben az elpusztult szőlősgazdák részesítik, nem felelnek meg sem a regenerálás nagy érdekének, sem annak az arányoknak, amint a kiltől támogatja ilyen vállalkozásokban a szőlősgazdákat. Ha a nemesebb borokat termelő vidékek gazdaságain ingynn fognak kiestani olványokat, melyek az illető vidékek tulajdonának és borjellegének megfelelően, akkor borászatunk ügyét hamar jól lehetne megint lendíteni. A következő határozati javaslatot terjesztette be:

Határozati javaslat: Melyelfogva a képviselőház utasítja a földművelésügyi miniszter urat, miszerint:

1. Akár egy pénzintézet létesítése által, akár más módon lehetővé tételük, hogy a fillokeza által elpusztított szőlőknek újalakítására megkívántató összegek kölcsön útján megazerezhethők legyenek.

2. A miniszter ur állítson fel, még az 1894. év folyamán minden nevezetesebb borvidéken egy-egy olvány telepet, a melynek olványait azon vidékek elszegényedett paraszt szőlőbirtokosai közt ingyen osztassza szét. Ezen telep felállításánál belátása szerint bizonyos sorrend tartható, de évenként legalább három alkalommal fel mindaddig, míg minden nevezetesebb borvidék egy-egy olványteleppel el nem lesz látva.

Utasejta továbbá a minisztert, hogy a magánosokat ilyen olványtelepek felállítására buzdítsa, sőt anyagi támogatásban is részesítse, sőt ha kell, kölcsönökkel segélyezze.

Lehető rövid idő alatt, nyújtsa be törvényjavaslatot arról, hogy az olványokkal betelepített szőlőknek 30 éves, a homoki és egyéb direkt termő amerikai vagy európai fajokkal betelepített szőlőkre a 12 éves adómentességet megadja.

A vitát holnap folytatják.

Államsegély és az unitáriusok.

I.

Az unitáriusok közlebbi főgyházi gyűléséről két meglepő tudósítást olvastam volt. Az egyik a Berde Mózes végrendeletéről, a másik Magyarország vallás és kösokt. miniszterének egy leiratáról szólt.

Berde Mózes azt mondotta: A magyar unitárius vallásközösség nyomozást szűkségei segélyért kiáltanak, midőn más és a többi egyházfelekezetek, részint királyi, részint gazdag magánadományozások által és az unitáriusoktól jogtalanul és erőszakkal elvett alapítványokkal oly gazdagok, hogy segélyre éppen nem szorulnak.

Mit csinált Berde Móssa? A méltányosság, az osztó igazság és lelkiismerete parancsát követve, az unitárius egyházat egyetemese, általános örökösévé nevezte.

Mit csinált a vallás és kösokt. miniszter? Az unitáriusok esdő szavára válaszul azt írta: „Habár beismerem, hogy az unitárius egyház kulturmissziót teljesít, s hogy ezt tehesse a feladatának ez irányban megfelelhessen, az állami segélyre utalva is, még sem hozhatom illetékes helyen az eddig nyújtott állami segély felemelését javaslatba, mivel ezen egyház éppen a kördülmény nélfogva, lélekszámát tekintve, a többi egyházakhoz arányosítva, már ugyis nagyobb mérvű segélyösszeget élvez. A lélekszám arányuklusa szerint, ha kizárólag is ez szolgálna az államsegély megosztásánál alapul, még az élvezett 5000 frtnyi összeget le kellene 3600 frtra szállítani.”

csak ilyen vagy amolyan polgárjog gyakorolhatóságának áll útjában, de még magát a vele született állampolgári minőséget is letörli az emberről, s őt hontalan páriává teszi: oly állítást, melynek a természet, a jog fogalma, a világtörténelem ellene mond.

„Nincs nemzet a föld kezekén, melynek történelmében nem fordultak volna elő esetek, hogy több-kevesebb polgárai — a nemzet által elfogadott országgl hatalmat el nem ismerték s annak magukat alá nem vették. Ez nekik akadályul szolgált abban, hogy az állampolgársággal járó jogukat tétleg gyakorolhassák. A nemzet száműzhetette, proscríbalhatta, ha a országgl hatalom el nem ismerése a törvény által vétésnek minősített tettekben nyilvánult; őket (magyarosan mondva) notoriusoknak nyilatkoztathatta, de proscríbalán is polgárai maradtak bazájuknak.

Arra nincs példa a világtörténelemben, hogy valamely országgl hatalom el nem ismerése letörölje volna valakiről a vele született honpolgári minőséget...

SZABÓ S.

Szegény kis Judith.

Angolból fordította:

A mico.

II.

(Folytatás.)

(4)

S kis és távolabb húzódt, hogy helyet adjon Tomnak.

— Mi — miért megy Londonba? — kérde Tom, a ki úgy látszik, hogy a tömött szőlő levelek között nagyon kevés eredményt keresgél.

Igaz: Berde unitárius volt, gróf Csáky nem unitárius. Berdeék szíve volt, gr. Csákyknek esze van.

És mégis engemet szüntelenül kísért ez a két írat, kivált azóta, a mióta még az is nyilvánvaló, hogy a Berde hagyomány-levelet is olyan semmitörővé akarják tenni, a milyen a gróf Csákyé.

Szörnyű szivtelen dolognak tartom, a mikor valaki a száraz számrá hivatkozik, ha tőle segélyt kérnek. Gróf Csáky szerencsés ötletnek találta, hogy 60,000 unitáriusnak kevesebb segélyre van szüksége, mint két millió protestánsnak s tíz millió katolikusnak.

Ó exellenciája nagyon sikamlós térre tévedett, mert ám a számot sokféle lehet forgatni.

Vegyünk csak egy napirenden levő számjatekát. Erdélyben van másfél millió oláh fél millió magyar, mi következik ebből a kösokt. miniszter ur számítása szerint? Az, hogy Erdély az oláhokat illeti, s a magyarok kösözönjek meg ha életbe maradhatnak. Ez nagyon veszedelmes játék bizonyítvánnyal a mellett, hogy szivtelen is.

Mi erdélyiek jól ismerjük az unitárius atyafikat. Velük élünk, velük dolgozunk s velük lekesedünk a haza s minden közjó érdekében, s azt tapasztaljuk, hogy minden áldozatra készek pedig nagyon szegények.

Segénységükről pozitív adatokkal szolgálhatunk s legalább csak annyit jelentünk ki, hogy 107 székely papjuk között 52 van olyan a kinek az évi összes fizetése nem tehető többre 200 (kétszáz) frtnál, lehosható 100-ra. 38-nak 300—500 frt között hullámzik 11-nek tehető 500—900-ig, 5-nek van 1000 frt körül s csupán egynak van 1500 forint.

Közelebből egyik papjuk számítását tett s kimutatta, hogy két és fél millió forint alapítókra volna szükség, hogy az unitárius papok fizetése 600, 800, 1000, 1200 forint összegekben szabályozható legyen, amde ebből az összegből nincsen fedezve több mint 100—130 ezer forint. A milliók? Azok az ifju papok reménysége szárnyain reptelnek.

Honnan élnek most? Ez furcsa kérdés, mert sok benne a guány. Élnek a hívek kezelméből kapott kepekből és a stolaris néhány forint jövedelemből.

Ez a két alap is megérdemel egy pár szót.

Kik az unitárius hívek? az Aranyos, Maros, Küküllő, Nyikó, Homoród és Olt mellett itt ott összecsoportosulva élő székelyek. Mind a mellett is, hogy folyók mellett laknak, az a nyomorúságok, hogy kivére az Aranyos mentiek egy részét mindenik a legsoványabb a legkevesebb munkát követelő helyre jutott, s oly nyomorult szegény, hogy a minden napra valón kívül alig van valamije.

Azt hisszük a statisztikusok megerősítene a mellett az állításunk mellett, hogy az ugynevezett tótmegegyeket kivéve sehonnan oly nagymérvű kivándorlás nem volt, mint a székely-megyékben s éppen az említett vidékekről.

Igaz, hogy Amerikáig talán egy sem jutott el, de annál többen vonulnak Oláhországba. Volt eset arra, hogy ősszel egy kis faluból egyszerre nem kevesebb mint kilencz székely leány ment ki Oláhországba, kik-

nek mindenike husz éven alóli volt. Ugyanoda vonulnak a férfiak is, de közülök sokan jönek Kolozsvár felé s általában magyar vidékekre is.

A Nyikó és Homoród mentén, hol legtöbb unitárius egyházközség van, nem egy található olyan, a melyikből a lakoságnak egyhatszötöd sőt még egynegyede is eltávozott. No ezek ugyan nem fizetnek kepeket a papnak.

Van olyan pap, a kinek fizetéséből kapott saját pénze egy év alatt nem fordul meg több, 24—30 frtnál a kezében s az is jórészt az esketés, keresztelés és temetés után való stóla.

És ma holnap ennek is vége! És mégis még nem hallottunk egyetlen unitárius papot, a ki szót emelt volna a polgári házasság ellen, sőt tudunk esetet arra, hogy ők szólottak a mellett leghathatósabban. Tudjuk, hogy ők lesznek az első, a kik üdvözölni fogják a törvényt, mihelyt azzá lesz, mert ők barátai, sőt apostolai minden haladónak, minden reformnak. A milyen anyagi állapotban vannak a papok, jórészt olyanban vannak az egyházközségek is. Csupán arra, hogy a papi lakot s más épületeket fenntartsanak, fele résznek nincsen megfelelő jövedelme.

A liberalizmus dolgában nem engednek s szegénységükről nem panaszkodnak, mert megszokták tűrni.

Ez a helyzet, 50—60 ezer székelynek ily nyomorúságos állapota országos figyelmet érdemelne.

egy.

Katolikus reformok.

Az erd. róm. kath. Status idej, f. hó 8. és 9-én megtartott gyűlése lényeges forduló pontot képez az erd. egyház életében. És örömmel lehet konstatálni, hogy e változás — különösen az egyház- és egyházi tagjai anyagi helyzetének szempontjából — elég helyes irányu.

Főleg két-két olyan ténykedése volt az idej Statusgyűlésnek, melyeknek a nagy kösözönség előtt való méltatása érdemes és szükséges dolog.

Az egyik a kepe megváltás ügyében hozott határozat. A gyűlés határozatilag kimondta, hogy: „A kepe okvetlenül megváltandó mindenütt.” És erre bizonyára a leghelyesebb módot választotta akkor, midőn a hívőket magukat szólította fel, hogy a módokat minden egyes esetben megállapítsák. Ez irányban már meg is indult minden egyházközségben a végrehajtás munkája. — Most már valahára megszűnik az a szerencsétlen állapot, hogy a papot közadakozásból — falatonként adott kenyérrel tartásák. Ezt kívánta nem csak a lelkesek érdeke, de magának az egyháznak — a vallásnak tekintélye is.

A másik reform az egész egyház anyagi helyzetét érdekli.

Az erd. róm. kath. status vagyona tudvalevőleg jórészt ingatlanokból áll. Ezt a vagyont eddig nagyrésztben a legprimitívebb módon kezeltették: árendással. Hirtak rajta olyanok, kiknek az alapítványok magas hivatásához semmi közük és érdeklődésük nem

volt. A statusnak jutott, a mi maradt. Ezután nem így lesz. Az egyház főintéző elmei kezdik belátni az eddigi rendszer ösdiságát és egy új, korszerű felfogás mind nagyobb-nagyobb tért hódít közöttük. Ez a fekvő birtokoknak saját kezelés útján történő jövedelmeztetése.

Hisz oly világos ez: A mit tehet egy magán birtokos, hogy saját birtoka jövedelmének egy részét a bérlőnek engedi át, azt nem teheti egy nemes és magas czélokra gyűjtött alapítvány, mert annak minden filére a czéloké, az eszméé, abból másnak engedni nem szabad!

Eddig csupán a radnóthi uradalom, — mely bizonyára Erdély legvirágzóbb mintagazdaságává női ki idővel magát, volt bazi kezelés alatt. A legutóbbi gyűlés ezt most a nagymási uradalomra nézve is ki mondta. És aztán következnek majd a többiek.

Ezzel kapcsolatban és a folyton növekedő gazdasági adminisztratív vezetése pedig egy gazdasági előadó állást rendszeresített a Status saját székhelyén, melyre egy — a gyakorlati pályán már évek óta szép sikerrel működő szakember van kizemelve.

E változások anyagi gyarapodást jelentenek a jelenben és a jövőben. Az anyagi eszközök mennyisége pedig fontos dolog: erős alap, melyen minden épül és minden építhető.

Egy katolikus.

Embertelen szülők.

Tegnap számunkban távirati értesítést adtunk ama kegyetlenkedésről, melyet Egyed Albert gazdatiszt és neje gyermekeiken elkövettek.

A pártját ritkító brutálitásról — a következő részletes tudósítást adhatjuk egy mikészási tudósító nyomán:

Mikészása szomszédságában van Sorostyó községe, ahol Teleki Samu grófnak van a birtoka. — Itt évek óta van alkalmazva Egyed Albert gazdatiszt, egy körülbelül 55 éves vagyos ember, kit az egész környéken ismertek és nagyra becsülttek. Egyed hározsor nőtlt. Második neje körülbelül három év előtt meghalt és utána a hátramaradt négy árva részére tekintélyes vagyon maradt. Egyed csak egy évig volt özvegy. Két évvel ezelőtt Aszpisz kolozsvári családészérő közvetítésével gazdaszontyhozott a házhoz, kit rövid idő múlva feleségül vett. E házasságból egy gyermeke született.

Ez idő óta a másik négy gyermek, kik közül a legidősebb 8, a legkisebb 4 éves, a legkegyetlenebb kizsákoknak volt kitéve. Az apa és az anya elhatározták, hogy a négy gyermeket eltessék láb alól és e tervüket a következő módon akarták végrehajtani.

„Egyed Albert gazdatiszt négy kis gyermekét nyakig az emésztő-gödrbe sülyesztette, a nyakukra nehéz vaslánczot kötött. Az egyik gyermeket beleásta a földbe, a mellére, kezeire s lábaira nehéz köveket rakott. Mindegyikkel naponta 1—2 liter forró szilvaizt itatott-eteített és higanyt vegyített bele.

Hogy a béresek és a szomszédok meg ne tudják a dolgot, a gyermekeket estére a szobába zárták. De a faluban mégis hosszabb

kem a játékokra, — mondá Tom hidegen. Beszéljünk fontosabb dolgokról.

— Ah, azért ugy-e, mert magának rengeteg sok fontja van! — viszonáz Judith; én is szerettem a fontokat, shillingeket és penceket, — de a fontokat legjobban.

— Sajnos, mert az szegénységet mutat — mondá Tom haragosan.

— Én szegény vagyok — viszonáz Judith szeliden.

— Pedig maga nem ad pénzre egy szalma szátat, — folytatá Tom reménytelenül, — mert ha adna, akkor hozzám jönne.

— Tom, reméllem, nem kívánja, hogy valaki a pénzéért menjen hozzá? — kérde Judith.

— Nem bálnám én azt, hogy miért jönne hozzám, — csak jőne, — viszonáz Tom fájdalmas sóhajjal.

— Hirtelen a remény szikrája éled fel keblében s azt mondja:

— Nézzen ide Judith, ha meg ígéri, hogy a feleségem lesz — minden vagyonomat magára iratom.

— Minden világi javamat rád ruházom — idézte Judith csipősen.

Aztán elkomolyodott, s olyan méltósággal, mitől a Tom vére szinte megfagyott azt mondá —

— Nem Wilde ur, — ha valaha férjhez megyek, nem a vagyont választom férjemnek.

— Tehát nincsen semmi kilátáson, — jegyzé meg Tom késéggbeesve.

— És nekem nincs szándékom férjhez menni, — folytatá Judith határozottsággal. — Miért nem? — kérde Tom csudálkozva.

— Mert lássa, én nem hasonlítok a többi leányokhoz, viszonáz Judith, s arczára egy pillanatra oly különös kemény kifejezés

idő óta sottogtak az emberek e kizsákokról, de szólni nem mertek, mert félték a hatalmas gazdatiszt har-gjától. Csak egy őrg parasztasszonynak volt annyi bátorsága, hogy megkérdezze Egyedet miért ássa gyermekeit a földbe, miért kizsázza őket, mire Egyed azt felelte, hogy ezt az orvos rendelte „kurának.”

Az asszony nem akarta elhinni a dolgot és a közeli csendőrőrzetűnek feljelentette a dolgot. A csendőrőrmester két felfegyverezett csendőrrel Sorostyó községbe sietett, ahol éppen abban a pillanatban lepletk meg Egyedet és feleségét, amikor ezek az emésztő-gödrbe állott egyik gyermek nyakára a lánczot kötötték.

Egyedet feleségével együtt azonnal elfogták és lánczra verték. Ezek az összecsoportított béresek (30—40 embert) arra buzdították, hogy kergessék ki a csendőrűket, de egyetlen ember sem mozgult a parancs teljesítésére. A béresek könyyeve nézték, hogy a négy nyomorékká kizsázt gyermek a csendőrök előtt térdelve mint panaszoknak a kizsákok miatt.

Egyedeket a községi előjáróság kihallgatta, aztán lánczra verve, Nagy-Selykre, innen pedig a gyulafehérvári börtönbe kísérték őket. Az esetet táviratilag tudatták Teleki Samu gróf Kolozsvár lakó jóságigazgatójával, ki Gyulafehérvárra sietett, hogy Egyedek szabadon bocsátatását megkísérelje, de faredozása kárba veszett.

A szerencsétlen gyermekek egyike a naponta mellére rakott kövek sulya alatt pupos lett. Valamennyien betegek, a forró szilvaiz folytonos evése következtében. Enni mázt nem kaptak és csak lopva juthattak be a disznóllába, hol a disznóknak adott kukoricából és korpából ettek.

Az egyik gyermeket most Egyed legidősebb, első feleségétől való fia, ki a szomszólgyi vasutnál hivatalnok, vette magához, a többieket pedig a szomszédos községekben jöszivt emberek vették magukhoz. A gyermekeket kirendelt orvos gyógyítja, kinek állítása szerint a gyermekek nyomorékok maradnak, ha egyáltalán sikerül őket életben tartani.

Tévedés.

Tegnap történt. Sötét, ködös volt az este. Elegáns nő halad az utcán s óvatosan vigyáz, nehogy sár tapadjon a legujabb divatu ruhákra. Ez óvatosság miatt kilebben a cipőke aló szoknya és megvillan a selyem harisnya kékes csikja. Ah ez jelent valamit. Nemesak jelentős de izgató látvány is. Nézi egy ur. Egyet gondol, gondolatát tett követi és a szép hölgy után halad.

Mondtam már, hogy az est sötét volt és boros. A bájos hölgy rémülve veszi észre, hogy őt követi egy sötét alak. Talán tolvaj. Megakarja lopni. Ideges félelem szállja meg és minduntalan visszatekint, vajon még mind nyomom követi-e őt a szörnyű ember.

Az ur még mind ott van. A nő visszatekintése ingerli és bátorítja.

— Ah — sottogja magában — tehát biztatsz, tehát tekintettel hívogatsz. Megyek, megyek — mormogja és annál kitaróbban követi a subogó szoknyákat.

jött — tudja, én nem vagyok senki. En egy névtelen talált gyermek vagyok, tehát nem magyék férjhez soha.

— Oh Judith — kiáltá Tom lelkesedéssel, — ha csak ez az oka, a miért visszautasít —

— De nem csak ez az egyedüli okom — szakítá félbe Judith, én azt gondolom, hogy hitványaság volna tőlem Samu bácsit és Sári néut annyi jószágk után itt hagyni. Majd ha nagyon megöregednek hasznomat vehetik s némileg visszapótolhatom hálás tartozásomat.

— Minden napi dolog, hogy a leányok elhagyják otthonukat s férjhez mennek — kérlelé Tom.

— Az egész más dolog — mondá Judith pirulva; azoknak a leányoknak a helyzete nem hasonlít az enyémhez, azokat nem könyörtőléteből nevelték fel.

— Tehát, ha Griffin ur az igazi édes atyja volna, nem csak gyámoka, ugy hozzám jönne? — kérde Tom kiderült arccal.

— Oh, nem, nem mennék! — Ne okvetlenkedjék anyuit! — kiáltá Judith társelmetlenül nevetve, a mint meg fordult s a ház felé irányozta lépteit.

— Az — az — elutaszás készített a beszédre — magyarázta Tom mentegetőző hangon.

— De hiszen nem maradok ott, én vissza jöyök nem sokára — jegyzé meg Judith kötekedő hangon.

— Igen — vissza jön mint másnak a jegyese — viszonáz Tom szomoruan.

Judith, ki néhány lépéssel előtte volt, ugy tesz mint ha nem hallaná a megjegyzését, s csendesen dudolva halad előre. Azonban nem messze a házól Tom utóleri s kezét nyujtva elkésere-dve azt mondja:

(Folyt. köv.)

A szép hölgy mint egy megriadt őz yoritja lépteit és sűrűn veti hátra kémlő tekintetét. Szíve erősen dobog, a mint arra gondol, hogy őt utonálló követi. Hátba most álltana. Hátba most megállana és a járólók oltalmát kérné a mérsékelt tolvaj ellen. Ha csalódnék. Még botrány lenne belőle. Különben is mindjárt elérte lakását. E gondolatra meggyorsítja lépteit és rémülve veszi észre, hogy az a sötét alak már a sarkán van.

Kétszer háromszor tekint vissza ijedt rezzeal és megragadja a kapu kilincsét s irtelen beugrik, de sietésében nem teszi a kaput.

Minden jel azt mutatja, hogy hívez, hogy vársz — susogja a férfi és tör utána undolton kitarással.

A bájos hölgy már elérte az ajtót és nem majdnem becsik a félelem és izgatottság miatt. Elébe siető férjének rémült hán-on sohajtja:

— Üldöznek!

E pillanatban reménnyel és boldogsággal éri el a küszöböt a kéjittas szerelem adás és e pillanatban a dühtől elszápadva lép elébe az izmos férj: . . .

Egy hatalmas csattanás, egy hörgő jaj hangzik el s aztán mindent elnyel a sötét, döds ősi est . . . (t. p.)

MINDENFELE.

Kolozsvárt, november 18.

— **Erzsébet királyné** névnapja alalmából holnap vasárnap reggel 9 órakor főtéri templomba ünnepélyes szent mise lesz, melyen a kolozsvári dalkör műkedvelő rhölgyek közreműködése mellett következő műsorral énekel: „Missa C. dur” vegyeskar zenekarral Fühertől. Graduale „Confirmah oz Deus” sopran sólo zenekarral fűller Ottóttól éneklő Kapósi Józsa k. a. Offertorium „A ve Maria” duet zenekarral Szöllősy Attilától, éneklő Girsik Gyula s Szilágyi Ferencz. Végül Erkel F. Hymnus vegyeskar zenekisérettel. Karnagy Műler Ottó.

— **A kolozsvári vasúti pályaház kiépítése.** A kolozsvári vasúti pályaház kiépítése már régóta tervbe van véve s államvasutaknál. A kiépítést eddig az érve szűkséges hitel hiánya hátráltatta. Az évek óta megállapított kiépítési módokatól most már valószínűleg el fognak térni, a forgalom növekedése miatt s annak következtében, hogy egy nagyobb építkezést úgy kell érvesni, hogy az a város fejlődési és forgalmi igényeit a lakosság és a forgalom növekedésével is kielégítse s mind a személy mind a teher forgalom a városban a közlekedés hátrányára ne legyen. Ebből a célból s tekintettel arra, hogy a forgalmi épületek a növekvő arányában a jövőben való kiépítésre megfelelő terület szükséges, az államvasutaknál szakértői körökben úgy vélik, hogy célszerű volna, a személy s a teher pályára udvar elkülönítése. A személyi pályára udvar maghagyandónak vélik a jelenlegi helyén mert a személy forgalom a város eme részéről praktikusabban történhetik. A teher pályára udvar azonban a külmagyar utcai észre tervezik, hogy a teher áruk beszállítása nagy akadályokkal később se járjon s hogy ez a ház elegendő tágas területen legyen arra nézve, hogy a forgalom növekedése esetén is hely legyen raktárak s más épületek emelésére.

— **A kolozsvári m. kir. Ferencz József tudomány egyetem tanár jelöltjei** tegnap tartott közgyűlésükön, elhatározták, hogy a mai magyar szépirodalom kiváló képviselőit felkérjék jövő hónapokban lényegesen tartandó felolvasó ünnepekre, mely célból a lépéseket a maguk helyén már meg is tették. Felkérték már előzetesen Berzeviczy Albert államtitkárt is a segélyegyesítő az ideai felügyelőjéhez, Zéchy Károly dékánhoz intézett levelében készséggel fogadta el a meghívást — bár megrongált egészségi állapota s a hivatalos körülmények miatt csak későbbi alkalommal, de minden bizonyossággal el jő Kolozsvárra, mert mind az egyesületnek, mind a nyilvános felolvasásoknak régóta barátja. A gyűlés tudomásul vette e kiváló jóindulatot, s oly módon állapította meg decz. 17-én tartandó ünnepi programját, hogy erre Endrődy Sándor, Herman Ottó, Mikszáth Kálmán, Vadnay Károly és Várady Antal írókat fogja a közgyűlés határozatából felkérni az érdekes felolvasásokhoz, melyeket bizonyára városunk intelligens közönségének szíves részvétele kísérni fog.

— **A Bepila-bizottság** befejezén működését, holnap, vasárnap 11 órakor Dorgó Albert elnöke alatt záró gyűlést tartja. Ez alkalommal az intézőség részletes jelentéssel számol el a Jeszenszky-féle vádbeszéd terjesztése ügyében végzett összes intézkedésekről. Öröndetes tényként konstatál-

hatjuk, hogy B o r o s György tanár kézbesítvén egy példányt a fűzetből, az ez időszert Kolozsvárt időző Buckle angol tábornoknak. A tábornok ur megígérte, hogy az oláhkérdésről ismertető cikket fog közölni a londoni conservativ „Standard”-ban és a fűzeteket is terjeszteti fogja. Buckle tábornok már 6 év óta állandóan megfordulván az erdélyi részekben, a kérdést alaposan ismeri és melegen szimpátiát velünk.

— **Közlekedési mizeriák.** Többször kaptunk már panaszt az iránt, s nem egyszer meg is róttuk lapunkban, hogy az oly nagy forgalmu Tivoli utcában nem egyszer teljesen megszűnik a közlekedés, az ott keresztül-kasul álló nagy terds szekerek miatt. S hogy a baj még nagyobb legyen s hogy a szentgyház utcába se lehessen bejutni a szegletlen levő greizler fáját az utca közepén szokta vágatni, — már pedig mivel felvágott fát is árul — a vágatás majdnem folytonos. E mizeriák ellen egy vidéki nagybirtokos panaszolt, ki közelebből ez akadályok miatt Szentgyház utcai házához csak élete veszélyeztetésével juthatott. De vannak más közlekedési mizeriák is. P. o. b.-torda-utczában a nemzeti szálloda építkezése miatt Ápril óta a közönség a járdának egy részét nem használhatja. Holott a járdát semmi nem építkezéssel elfoglalni nem szabad. Az álványok külön árbóczfáit a járdán kívül szokták máshol elhelyezni. k.-torda-utczában a csillag-féle telekkel szemben fél-utca van elfoglalva építkezési anyaggal. Felkérjük a kapitányságot, különösen a Tivoli-utczára nagyobb gondot fordítasson és szüntesse meg e tarthatatlan állapotokat.

— **Sorshuzás.** A kolozsvári önkéntes mentő-egyesület által rendezett sorsjáték húzása a jövő, vagyis december hó közepén, a „Mária Valéria” árvaház javára rendezendő, és négy napig tartó karácsonyi bazárban fog visszavonhatatlanul megtörténni. Hogy a húzás a bazár melyik napján lesz, azt annak idején előre közölni fogjuk. A nyerevény-tárgyak összes értéke 1200 frt. A főnyeremény egy arany virágokkal áttört vöröspelusch-sel bevont s egész aranyozott fajú garnitúr képezi. A második nyerevény egy szőnyeggel bevont kényelmes ottoman, két nagy hasonló kiállítású karos-székekkel, értéke 250 frt. A többi nyerevényeket is igen díszes és értékes tárgyak képezik, úgy, hogy a legkisebb nyerevény is 12 frt értékű. Egy sorsjegy ára 50 kr és a központi mentőállomáson kívül (belkírelly utca 3.) kaphatók a helybeli gyógyszerészekben, Csiky Mihály, Walton Ede, Keresztési Pál, Kirsch Lajos, Kovács Péter és fia és Stein Bertalan főtéri üzleteikben, valamint Duchoni János nagy butoraktárban (belmonostor-utca Redoute épület) hol egyuttal a nyerevény tárgyak is megtekinthetők. Az egyesület titkári hivatala a pénz előleges beklűdése mellett vidékre is készséggel küld sorsjegyeket.

— **A jubileumi Emlékkönyv** egyes példányai „Frank-Kis János fia” főtéri üzletében és Ajtai K. Albert nyomdájában kaphatók. Levélbeli megrendeléseket elfogad és teljesít a nyomda, valamint az Emlékkönyv szerkesztője. A díszmú egy példányának ára 2 frt 50 kr. Az előfizetőknek a való szétküldést a jövő héten kezdik, de addig is az előfizetők átvethetik példányukat az említett nyomdában.

— **A kolozsvári kerékpáros egyesület tagjai** a hó 15-én elhatározták, hogy folyó hó 17-től kezdve minden hétfőn szerezden, pénteken és szombaton este 7-től 7-ig a Torna Vivoda nagy termében kerékpár és vívó gyakorlatokat tartanak. E gyakorlatokon az egyesület minden tagja díjtalanul vehet részt.

— **Adományok egy szegény asszonynak.** N. N.-től Aldobolyról a mai napon 1 frt 50 kr-tétünk, továbbá Kikáker Boldizsárné urnő ismét gyűjtött 4 frtot, a mit a hatóságunk átszolgáltatunk. Tegnapig szerkesztőségünknel befolyt 84 frt 85 kr Ez öszeggel gyűjtéstünk eredménye 90 frt 35 krajczár.

— **A színházról.** „Cid” mai előadásán az infanszó szerepét, mely eredetileg Báthonyiné Maróthy Margitára volt osztva, Hunyadi Margit fogja játszani, ki a szerepet, hogy a darab előadása akadályt ne szenvedjen, az utolsó próbákban vette át.

— **A regnáták.** Hat hete immár elmúlt, hogy a kolozsvári újonczok bevonultak s azóta naponként délelőtt, délután verik fejükbe a lépészerés egyéb mesterfogások titkát. Mennyi körmönfont bakainadasság hangzik el ez alatt a hat hét alatt az egreczplaton azt csak az tudja, a ki végigélvezte már életében a regnátáit gyönyörűségeit. Ez alatt a hat hét alatt, a melyben ugyszólván, az újonczkatonának, lélekzetvételre sem igen marad ideje, kiképzik őket úgy, hogy bátran az ellenség ellen lehet már őket vinni. Végeztél azonban letezik az éretteket a gyakorló téren s azután zeneszóval lépdelnek

vissza a kaszárnyába. A regnata képzés után akárhány oktató altisztnek kebeléből tört elő az az ismeretes fohász, hogy: Uram, Jézusom, sokat szenvedtél éretted, de regnátát még sem tanítottál!

— **Kötőke.** Dr. Genersich Antalnéál tegnap este kötőke estély volt az ágostai ev. nőegylet javára rendezve. Az estély nagy részét táncz töltötte ki. Jelen voltak a háziakon kívül: Bodor Irma és Erzszi, Borbély Sarolta, Czirják Mariska, Fülöp Juliska, Hannasewics Mariska, Lederer Margit, Ott Irma, Szabó Margit, Szombathelyi Mathild, Anna és Ella, Virányi Margit stb stb. Az estélynek kiváló pontjait képeztek néhány kvartett és egy Peller J. ur által kintőnőn előadott monolog. A jótékony célra begyűlt 35 korona és 60 fillér. A jelenlevők mindnyájan nagyon le lehetnek kötelezve a szíves háziasszonynak, dr. Genersich Antalné urnőnek és a két házikaszonny Krompecher Hermin és Genersich Margitnak, a rendezés körtől fáradhatatlan buzgólkodásuk miatt, a mely által ez estélyt az összes jelenlevőknek feledhetetlenné tették. A nagy-számú társaság a szokott időn jóval túl, csak 11 óra felé vált el a legjobb hangulatban.

— **A süketnéma** részére Vaszary Kolozs hercegprímás és Samassa egri érsek 100—100 frtot küldtek a felügyelő bizottsághoz.

— **Balletpolka.** Vikol Simon fiatal tehetséges kolozsvári zeneszerző, Ballet-polka” című dallamos zeneművének első kiadása rövid idő alatt elfogyott. A polka II. kiadása most jelen meg s a könyvkereskedésekben kapható.

— **A kolozsvári henvéd egyesület** holnap délután 3 órakor egyesületi ügyek elintézése végett gyűlést tart az erekliey-muzeum helyiségében. A gyűlésre a választmány tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Zene- és táncosestély.** A Br. Kemény Kálmán sz. br. Bánffy Polixéna védnöksége alatt marosvásárhelyi ev. ref. el. és felsőbb leányiskola felszerelésének szaporítása céljából, 1893. évi deczember hó 9-án szombaton, a Transilvania disztermében köz-vasorával egybekötött zene- és táncosestély rendeztetik.

— **A honfoglalás képe.** Munkácsy Mihálynak az új országháza számára festett nagy képe; A honfoglalás, még a tél folyamán Budapestre érkezett és a muzeumban lévő főrendiházi ülésteremben közszemlére állították. Gróf Tisza, mint az új országház építő-bizottságának elnöke, megbíztta Steindl Imre műegyetemi tanárt, az országház építőt, hogy az ériás mérettű festmény számára megfelelő stíluszeret keretet készíttesen. Steindl tanár már elkészítette a keret tervrajzát, a keret az országház építési motívumának megfelelőleg gótikus stílusban készült, gazdag faragványokkal. Szélessége tizenhat, magassága öt méter lesz.

— **Gyászír.** Viola József magy. kir. adótitkár Sz. Keresztúron meghalt.

— **Csáky az egyetemi kör diszpolgára.** A budapesti „Egyetemi kör” legutóbbi gyűlésén Csáky Albin gróf minisztert egyhangulag a kör tagjává választották. A diszpolgári oklevelek ma délután Parczotich László vezetésével alatt öt tagu kizottság nyújtotta át a kultuszminiszternek.

— **Csemeghi Károly első kllense.** Csemeghi Károly kuriai tanácselnök, mint a hogy megirtuk inót ügyvéd les, még pedig úgy látszik, ugyancsak keresett ügyvéd. Híra jár, hogy a kintőnő jogtudós Klebersperg Zdenko gróftól fogja először védeni egy sajtópörben. Ez azonban úgy látszik, csak mende monda, mert Csemeghi kijelentette, hogy ő Klebersperg gróftól megbízást nem nyert, de nem is nyerhetett, mert neki előbb meg kell kapni fölmintését a királytól, aztán pedig be kell jegyeztenie magát az ügyvédi kamarába. Az első kllense Csemeghi Károlynak Kompolthy Tivadar a „Veszprémi független Hírlap” felelős szerkesztője lesz, a kinek egy „Lupus in fabula” című az egyházi reformjavaslatokat érdeklő cikke miatt gyűlt meg a baja az államügyességgel. Csemeghi Károly készséggel kijelentette Kompolthynek, hogy a mint ismét be lesz jegyezve az ügyvédek lajstromába, szívesen fogja őt képviselni, annyival is inkább, mert közérdekű ügyről van szó. Csemeghi ismételtén megerősítette hogy elhatározott és rendíthetetlen szándéka ujból ügyvéd lenni. A rendkívül érdekesnek ígérkező tárgyalás Veszprémben fog folytani.

— **Fűfedezett bünbarlang.** Tegnap vasárnap a renőrség ma elfogta Fried Johanna hírhedt nőt egy polgári leány elcsábítása miatt. Lakásán még négy szobnál sebb 15—16 éves leányt találtak, köztük saját leányát is, kiket legközelebb szándékozott el-expediálni. Azt hiszik, hogy az asszony a keleti országokban üzből nagy leánykereskedésnek egyik főügynöke.

— **A pápa tiltakozása.** Rómából táviratozzák, hogy a pápa csüttörtökön délelőtt a Sötér-templomban 4000 lombardisi és valenczei zarándokot fogadott. A fogadásnál jelen voltak Katalin orosz nagyhercegné és leánya, diplomáciai kar és nagyszámú kö-zönség. A pápa előbb misét czelebrált, mire a zarándokok vezetője felolvasta a feliratot. A pápa aztán felolvastatta választát, melyben a leghatározottabban tiltakozik ama vád ellen, hogy ő Olaszországnak ellensége és alá-való rágalomnak nevezi azt. Végül a pápa erős, érthető hangon áldást osztott. A pápát úgy meglelénéseskor, mint távozásakor élénk ovációban részesítették. A pápa igen jó szin-

ben van. Nemrég meghűlt ugyan, de ennek nem maradt más nyoma, mint, hogy kissé köhög.

— **Parlament** ebéd. A képviselőház elnöke, báró Bánffy Dezső csüttörtökön ebédet adott, melyre a háztagjainak sorából hivatalosok voltak: Nikolicz Feodor br, Nozology Gyula, Nagy Gyula, Luby Géza, Kun Miklós, Balogh János, Bujanovics Sándor, Holló Lajos, Bánó József, Zay Adolf, Nagy István, Veszter Imre, Bessenyei Ferencz, Kund Jenő, Tomesányi László, Bornemisza Lajos, Perczel Béni, Papp Elek, Hermen Ottó, Popovics Vazul, Terényi Lajos, Sigmund Dezső, György Béla, Dégen Gusztáv, Földváry Elemér, Králitz Béla, Schreiber Frigyes, Leibach László, Körösi Sándor, Vargios Imre, br. Eszterházy Kálmán, Sághy Gyula, Bolgár Ferencz és Sima Ferenc országgyűlési képviselők.

— **Óriási dinamit-robbanás.** Marseilleből jelentik, hogy a 15. hadtest parancsnoksági épülete előtt szerdán este 11 óra 50 perczkor borzasztó robbanás volt. Egy valószínűleg dinamittal töltött 30 czm. magasságú bádóg szelencze robbant fel, melynek fedelét megalálták. A bádóg szelenczét egy órházba helyezték, mely a falban azon terem közelében van, hol nappal a tábornok küldönczei szoktak tartózkodni. A robbanás igen erős rázkódást okozott. A fal leomlott és romjai az őrszobába repültek. Az épület összes ablakai betörték. Minden felborult. Szerencsére senki se sebesült meg. Egy parancsnoksági, ki az ágyon aludt, megkarcolást se kapott. A szomszédos épületek, különösen a leányiskola és az adóhivatal jelentékeny sérüléseket szenvedtek. A hatóságok azonnal megjelentek a helyszínen és egész éjjel folytatták kutatásaikat.

— **Egy czirkusos Kossuthnál.** A Kolozsvárt is ismeretes Wolner-estvérek czirkuszának egyik tagja M. Ripellő, ki 5—6 asztalról is lebukfencszett, mint a nagyváradi „Szabadság” írja Turinba utazott, hogy színöröl-színre láthassa, mint ő mondta volt, „a magyarok istenét.” Mint egy tegnap érkezett levelében írja, két nappal ezelőtt érkezett Turinba és bizony reméli, hogy a turini agastyádt megláthatja, sőt talán „beszélhet is vele!”

— **A Pettenkofer ipszilonja** Egy bécsi újságírónak alkalmá volt Münchenben Pettenkofer tanfárral, a híres holera-burárral beszélni, a kinek az az eksperimentuma, hogy egy csomó komma-bacillust elnyelt, tavaly olyan óriási feltűnést keltett mindenfelé. Az agg tudós a kolera mibenlétéről nyilatkozva, kijelentette, hogy a komma-bacillust magábanvéve nem tartja elégségesnek a kolera előidézésére. Ez az Y. ugmond, ehhez járul még egy másik dolog, melyről még ő maga sincsen egészen tisztában, ezt egyelőre ipszilonnak nevezi, — Ez a másik dolog szinte a talajtól jön, a nedveségi és talaj-viszonyokkal függ össze és a lélekzésnél szervek után jut az emberi testbe. Hogy ott megfogana-e, az attól függ vajjon inkább-e rá az ember vagy sem? Ő tavaly néhány millió komma-bacillust nyelt el és semmi baja sem lett, ebből következteti, hogy a kolerahoz a komma-bacillussal kivűl még egyéb is szükséges. Ezt az egyebet, az Y-t kutatja ő most és reméli, hogy föl is fogja fedezni.

— **A szilvineczai győző halála.** Táviratilag már jeleztük, hogy Hartenau gróf, Bulgária volt fejedelme a győzelmes hadvezér csüttörtökön meghalt. A tábornok szerdán még jó egészségre nérvendett s meglátogatta gróf Wumbrandot, az új osztrák kereskedelmi minisztert. Csüttörtökön reggel azonban már agyban kellett maradnia, mert hirtelen aggasztó, hogy környezete táviratilag hívta a beteg ágyához dr. Wölfler és dr. Ossr bécsi egyetemi tanárokat, a kik déli 12 órakor a következő orvoni jelentést adták ki: „Több napos gyengélkedés után tegnap igen heves fájdalmak közt hirtelen ujból vakbél-gyulladás lépett fel; a gyulladás a hashártyára is kiterjeszkedik. A láz mérsékelte, az érverés nagyon gyors és egyenlőtlen. A szív működése időnkint gyenge.” Az orvosok már három év előtt, mikor gróf Hartenau ugyanabban a betegségben szenvedett mint most, kijelentették, hogy recidiva esetében a baj nagyon veszélyes lefolyásu lehet. A beteg kímondhatatlan nagy fájdalmak kínozták és külsője nagyon magváltozott. A betegség még a szerb-bolgár háboru idejéből származik, melyben gróf Hartenau erősen meghűlt. Tegnapelőtt délelőtt késztölődéseket tett, hogy a gróf Draakovich által Horvátországban rendezett vadászatban részt vegyen. Ebéd alatt hirtelen rosszul lett. Felkelt és nagynehezen mehetett egy mellőkszoba ajtajáig, a hol a jelenlevők rémülése majdnem összeeset. Csak nagy erőfeszítással érte el a pamagot, melyre ledült és fájdalmasan nyöszörgött.

— **Schusztér Emil** türekyő fiatal kereskedőnek főtérén 12 sz. a. a Lukács házban kintőnőn berendezett díszmú, játék, vadász kellekek és noriburgi üzletére olvasóink figyelmét felhívjuk.

Szerkesztőségi üzenetek.

K. M. „Gyilkos asszony” című elbeszélése plagium, még pedig közelről vett plagium, mert már láttuk valahol azt az absurdumot, hogy egy asszony kést ver az urába, ezután fagy és farkas veszedelmek között elmenekül egy másik faluba, a hol 8 vagy 12 évig él és ezen idő alatt nem tudja meg, hogy az ő ura bizony nem halt bele a szurába, hanem él azért, hogy végre is egy szörnyen megható találkozás eszközöljön. Az ön gyilkos asszonya nem kerül ugyan ré-

mitő vadak közé, mint az a másik — Boris asszony — (mert így hívják) de abban a naiv embereknek való mesében csotzik vele, hogy a szomszéd faluban úgy nem tud semmit a világ folyásáról, mintha Cochín-kinába ment volna. Különben az is megeshetik, hogy az a bizonyos darab készült ön után, a mi tulajdonképen mindegy, mert akármi-képen történt, semmi sem történt.

Szeraphin. Megjegyzéseinek — okvetlen helyet adunk. Egyelőre várunk kell, de már közel van az idő.

K. József. Kolozsváron sok táncziskola van. A tánczitanítás több helyen megkezdődött. Hogy melyik mester hány órákat tart önnek és a közönségnek leczkét, legyen szíves keresse meg őket egy-egy levelező lapon s kérje meg, hogy közöljék önnel a „Nyílt-térben”?

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, nov. 18.

A képviselőház mai ülésén befejezték a földmívelésügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

A földmívelési budget elfogadása után az egész ház éljenzte Bethlen András gróft. Azután az igazságügyi tárca költségvetését kezdtek tárgyalni.

Vára di fölhozta a kuriánál történt változásokat.

Kijelentette, hogy Csémeghinél hivatottabb embert másodelnökségre nem ismer.

Szilágyi ezzel szemben kinyilatkoztatja, hogy neki más nézete van.

Az ő véleménye szerint az a leghivatottabb, a kit a koronának ajánlott.

Battenberg halála.

Budapest, nov. 18.

Battenberg Sándor herceg halála Bulgáriában roppant levertséget keltett, mert betegségéről mit sem tudtak ott.

Ferdinánd fejedelem a hétfői temetésen képviseltetni fogja magát.

Vasárnap Bulgáriában az egész országban gyásztüneti tisztelet lesz.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, vasárnap, 1893. november 19-én.

Déltűn:

A SÜKETNÉMA.

De L' Épée abbé.

Este:

BORIS ASSZONY.

Felelős szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:

MAGYAR MIHÁLY.

NYILTTÉR.

A 4⁰-os magyar korona járadék kötvényeinek

f. év deczember hó 1-én esedékes kamatszolványait már

november hó 20-tól kezdve minden levonás nélkül beváltja

FOLLY VICTOR,

bank- és pénzváltó üzlete, Kolozsvárt.

Ingyen gyógykezelést végez

a szegény fogbetegek részére minden Hétfőn és Pénteken déltűn 5—6 óráig

Dr. Vajna Vilmos

egyet. magán tanár, fogászati műtermében, b.-torda-utca 1-a szám. (Takarék-pénztári épület.) 1-2

BOSCOVITZ A. látszerész

Kolozsvárt.

Egy drb szintelenítő (achromat) színházi látszóvet 8 frt helyett most 4 50 kr.

Egy drb színházi és tábori látszóvet 20 frt helyett most 10 frt.

Egy drb uti félmérmő „Aneroid Barometert” 8 frt helyett most 4 50 kr.

Egy drb finum szemüveget vagy csipetűt 3 frt helyett most 1 60 kr.

Egy drb 11 oszt. szemüveg vagy csipetűt 1 frt 60 kr helyett most 60 kr.

Egy közönséges szemüveget 25 krért. Ezen kívül börcörtékák, tájék, borostyánkőáruk, illatszerek, pálcák, esernyők, utazó tárgyak, chinai áruk stb. stb. sokkal jutányosabban árulnak, mint eddig.

35 év óta fenálló jó hírnevű üzletemet ajánlom a n. é. közönség figyelmébe. BOSCOVITZ A. látszerész, Hidutca 4 sz. a. „Hungária” szálloda átlellenében. Ovács. Valaki firmát alatti optikai dolgokat a n. tudatni kívánom, hogy az nem megbízottam. 1021 (6—15)

H i r d e t é s e k.

Árverési hirdetmény.

Alólirott, mint az erdélyi ev. ref. Egyházkerület ügyésze és megbízottja, ezennel közírárrá teszi, hogy a nevezett Egyházkerület „Közalapja” tulajdonát képező, a néh. Weinberger Pál örököseitől vásárolt magyar-nagy-zsombori és hozzá tartozó rész-birtokok, az összes épületekkel együtt, nyilvános árverésen haszonbérbe fognak adni.

1. Az árverés megtartására határidőül **f. 1893. évi December hó 3-ikának délelőtti 9 órája** alólirott Dr. Deák Albert ügyvédi irodájába (Kolosvárt, Belközép-utca 4. sz. emelet) tüstetik ki.

2. A haszonbérleti idő kezdetét veszi 1893. évi december hó 1-én és tart egymásután következő 5 (öt) évig és tíz hónapig, vagyis 1899. évi szeptember hó 31-ig.

3. Kiküldési ár az évi haszonbér, vagyis 5000 forint (ötezer forint), mely összegnek 10%-át árverezni szándékozik kötelesek az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban alólirott kezéhez bántpénzül letenni.

4. Árverezők bántpénzeiket az árverés megtartása után azonnal visszakapják, kivéve a legtöbbet ígért, kinek bántpénze az első haszonbéri részletbe fog betudatni.

5. Az árverés legtöbbet ígérőre nézve azonnal, az erd. ev. ref. egyházkerület „Közalapjára” nézve pedig csak az erd. ev. ref. egyházkerületi Igazgató Tanács jóváhagyása után válik kötelezővé.

6. Ezen jóváhagyás elnyerése után a haszonbérletről rendes haszonbéri szerződés fog kiállítani, melynek költségei haszonbérlet fogják terhelni, mint biztosítéki összeget letenni, mely összegnek azonban takarékpénztári kamatai haszonbérlet fogják megilletni.

7. A szerződés aláírásakor haszonbérlet köteles egyszersmindenkorra az évi haszonbér összegét az erd. ev. ref. egyh. kerület „Közalapja” pénztárába, mint biztosítéki összeget letenni, mely összegnek azonban takarékpénztári kamatai haszonbérlet fogják megilletni.

8. Részletesebb feltételek alólirott irodájában naponként d. e. 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig megtekinthetők, mely árverés megkezdése előtt árverezni szándékozik által aláírandó lesz.

Kolosvárt, 1893. évi november hó 17-én.

Dr. Deák Albert s. k.,
h. ügyvéd.

1106. (1-1)

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy
**Fapiacz-sor 3-ik szám alatti
bor- és sörmérési üzletomben
jó édes szőlő-must
kapható.**

Ugyszintén jó izlésű és olesó koszt.
Frissen csapolt sör, egy pohár 7 kr.

A n. é. közönség becses párfogását kérve, maradok
tisztelettel:

1108. (1-4)

Szöcs István.

Egy könyvelő,

ki esti szabad óráiban bármely könyvelési
teendőket elvállal,

főleg nagyobb kereskedésekben,
ajánlkozik.

Czíme megtekinthető a kiadó-hivatalban.

1099. (2-2)

Eladó házak Kolosvárt,
Kömálalja-utca 21. számú új ház,
mely 12 évig adómentes,

áll: 3 lakásból, 6 szoba, 3 konyha stb.

Kömálalja-utca 23. számú új ház,
4 szoba, előszoba, fürdőszoba, 1 konyha stb.

Nagy-utca 13. számú telek,
3 szoba, 1 konyha stb. álló lakház és az utca
felől még nagy kiépíthető területtel.

Értekezhetni: a tulajdonossal.

1107. (1-x)

KOLOZSVÁRI LESZÁMITOLÓ BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Bevezetett részvénytőke
100,000 forint o. é.

Folyó évi tartalékalap:
25,000 forint o. é.

Elfogad pénztételeket rövid és hosszabb időre a legelőnyösebb kamatláb mellett

Leszámitol 1, 3-4 hónapos váltókat a legkedvezőbb feltételekkel.

Lombárd kölcsönöket ad különböző értékpapírokra, valamint azok eladását vagy vételét közvetíti.

A fentli üzletágakra nézve bővebb felvilágosítással szolgál:

442. (88-50) **AZ IGAZGATÓSÁG,**
(Kolosvárt, belszen-utca 3. sz. a. emelet)

Hivatalos órák: naponként délelőtti 9 óráig.

ARANYOZÓ ÜZLET

KOLOZSVÁRT,

Belközép-utca, Minorita-épület 10-ik szám.

Alantirt van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására adni, miszerint a **Hid-utczából**

ARANYOZÓ MŰHELYEMET

a Minorita-épület bolt helyiségébe áttettem.

Elvállalok minden e szakmába vágó aranyozásokat, ugymint: ajkperesteket és tükröket, függönytartókat, mindenféle szabadidőszaki aranyozásokat a legjutányosabb árban.

Bátor vagyok a mélyen tisztelt Főosztalendó uraknak tudomására adni, hogy elvállalok egészen új oltár készítését, régi oltár újabb aranyozását, mindenféle aranyozott templomi díszítéseket a legjobb és tiszta arannyal való aranyozást felelősség mellett.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan készítek.

A mélyen tisztelt közönség pártolását kérve,

alázatos szolgálja:

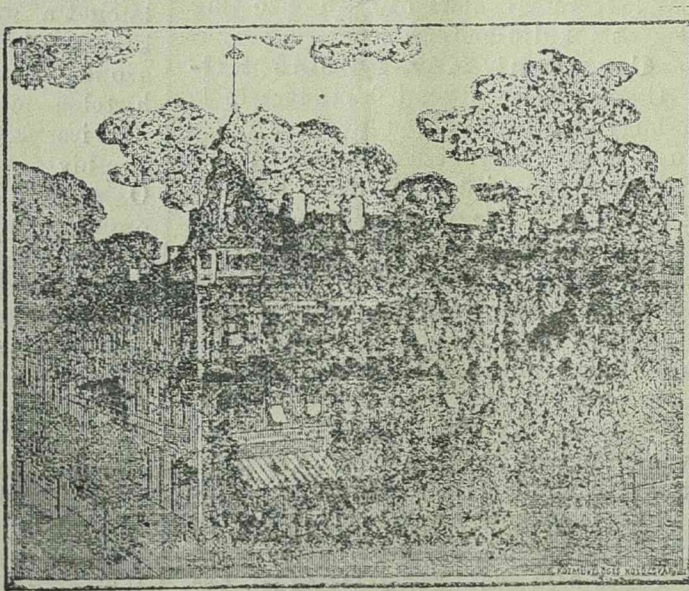
1000. (17-86)

KASSANTAL,
aranyozó.

Kolosvár főtere egy szép épülettel gazdagított a régi „Pannónia” vendéglő egész újonnan történt kiépítése által. Ez épület ma mind kívülről, mind belülről a modern igényeknek minden tekintetben megfelel és

„KÖZPONTI SZÁLLODA”

ezim alatt a figyelemmel mindenre kiterjedő tulajdonos **NAGY GÁBOR** vezetésével áll.

Az utazók és vendégek kényelmére modern berendezéssel vendéglőben mindenről gondoskodva van. Külön termek kisebb nagyobb társas összejövőtelekre, bankettre, cisz terem nagyobb ünnepélyekre. Az utasok részére kényelemmel berendezett vendégszobák vannak. Az árak ez elstrang vendéglőben szolidak. A kiszolgálás kitűnő. A város minden részébe telefon összeköttetése van.
132 (26-x)

Dicsfény koszorut a házi asszony homlokára egy jó csésze Theáért!

Hogy ezt minden asszony kiérdemelje: vegyen a

Keresztény Pál

nagy papir-üzletéből

valódi Indiai Theát.

Egy negyed kiló csomag ára . . . 2 forint 50 kr.

Egy nyolczad . . . 1 forint 25 kr.

1043. (7-20)

SZABÓ GYULA női-ruha műterme

Kolosvár, főtér 12. szám.

Eddig is jó hírnévnek örvendő működésemet **NŐI CONFECTIO** készíttéssel kibővítvén, van szerencsém a n. é. Hölgyközönséggel tudatni, miszerint külföldön és pedig Bécs és Párizsban kitűnően kiképzett **két angol segéd**, mint munkaerő alkalmazása által azon kedvező helyzetben vagyok, minden e szakmába vágó

női Confectio darab készítését

a legújabb és legizlesebb divat szerint elvállalni és gyorsan és pontosan mérték szerint eszközölni.

Tisztelettel:

1045. (8-10)

SZABÓ GYULA.

Vidéki megrendelésnél elegendő egy derék beküldése és az alj előhossza.

Alapítottatott 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,

Kolosvárt, belszen-utca 14. sz. alatt.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jószág és az árak tekintetében a külföldi gyártmányokat föltülműlják és a melyek több országos és iparkiallításán érdem érdemmel lettek kitüntetve.

A székelykővárt országos kiállításán 1879. évi díjnyerő lett kitüntetve.

A Szolnokduboka megyei gazdasági egyetemen, állat és iparkiallításán 1887. évi díjnyerő lett kitüntetve.

A budapesti országos kiállításán 1885. évi díjnyerő lett kitüntetve.

Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó cikkekben a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

Elvállalok mindenem gépkéfék javítását, avagy újja készítését.

A legjobb romániai sertéshől készítek továbbá:

parket-fénykeféket, festő- (Seinpenz-ek), meszelő- és kenderitörzölő-, fedőfestő ecseteket, fodrász gömbkeféket, ruhá-, haj- és bürsönykeféket,

mindezeket felelősség mellett, tiszta sertéshől.

953. (14-x)

Kivánatra árjegyzéket azonnal küldök.

SZÖLLŐSY és CSERNYÁNSZKY

legelső és legnagyobb 24 év óta fennálló

butor-raktára

Kolosvárt, Sétatér-utca 20. szám.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani meg-nagyobbított s a kor követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

BUTOR-RAKTÁRUNKAT,

melyben a legszolidabb árakon kaphatók és előállíthatók a legújabb divat szerint készített mindenemü töltött és töltetlen butorok, szövetek, függönyök, szőnyegek, tükrök, matrácok stb. mindenféle stylben,

szóval mindazon cikkek, melyek az asztalosság és bürpítosság körébe vágnak. — Lévé pedig üzleti összeköttetésünk a legelső és legnagyobb bel- és külföldi gyárokkal, a legszolidabb minőségű árukkal vagyunk képesek a n. é. vevőközönségünket ellátni.

Megrendeléseknek, valamint vidéki levélbeli megbízásoknak jótállás mellett, pontosan és gyorsan teszünk eleget.

Teljes tisztelettel:

Szöllősy és Csernyánszky.

1045. (9-10)